

MARULIĆEVI DANI 2009.

ZNANSTVENI, KNJIŽEVNI I IZDAVAČKI
PROGRAM
(19-22. travnja)

Split, travanj 2009.

**Organizatori
znanstvenoga, književnog i izdavačkog programa:**

Društvo hrvatskih književnika
Društvo prijatelja kulturne baštine, Split
Književni krug Split
Zavod za znanstveni i umjetnički rad HAZU u Splitu

KALENDAR ZBIVANJA

NEDJELJA, 19. TRAVNJA

17.30 sati, Zavod HAZU

Svečano otvorenje znanstvenoga, književnog i izdavačkog programa
Marulićevih dana

Prigodno slovo: Franz Posset

Predstavljanje knjige:

Bratislav Lučin: *Iter Marulianum. Od Splita do Venecije tragovima
Marka Marulića / Da Spalato a Venezia sulle tracce di Marko
Marulić*, Viella, Roma, 2008.

Govori: Tonko Maroević

18.30 sati, Trg braće Radića

Polaganje vijenca na Marulićev spomenik

19.00 sati, crkva sv. Frane

Sвета misa

Prigodna riječ Ante Sapunara i polaganje vijenca na Marulićev grob
(Društvo prijatelja kulturne baštine)

PONEDJELJAK, 20. TRAVNJA

8.30 sati, Zavod HAZU

Colloquium Marulianum XIX:

Hrvatske i latinske pjesmarice 15. i 16. stoljeća (prvo zasjedanje)

16.00-18.30 sati, Književni krug Split - *Marulianum*

Druga kroatistička tekstološka radionica: *Varijantnost pjesničkoga
teksta u 15. i 16. stoljeću*

Voditelj: Amir Kapetanović

Sudjeluju studenti iz Rijeke i Zadra

16.00-18.30 sati, knjižnica Nadbiskupskog sjemeništa

Treća latinistička radionica: *Inkunabula: između kodeksa i knjige 16. stoljeća*

Voditelji: don Josip Dukić, Neven Jovanović, fra Vicko Kapitanović

Sudjeluju studenti iz Splita, Zadra i Zagreba

19.00 sati, Zavod HAZU

Predstavljanje knjige:

Leksikon Marina Držića (ur. Slobodan Prosperov Novak, Milovan Tatarin, Mirjana Mataija i Leo Rafolt), Leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, Zagreb, 2009.

Govore: Slobodan P. Novak, Bruno Kragić

UTORAK, 21. TRAVNJA

9.00 sati, Zavod HAZU

Colloquium Marulianum XIX:

Hrvatske i latinske pjesmarice 15. i 16. stoljeća (drugo zasjedanje)

16.00 – 18.30 sati, Književni krug Split - Marulianum

Druga kroatistička tekstološka radionica: *Varijantnost pjesničkoga teksta u 15. i 16. stoljeću*

Voditelj: Amir Kapetanović

Sudjeluju studenti iz Rijeke i Zadra

16.00-18.30 sati, knjižnica Nadbiskupskog sjemeništa

Treća latinistička radionica: *Inkunabula: između kodeksa i knjige 16. stoljeća*

Voditelji: don Josip Dukić, Neven Jovanović, fra Vicko Kapitanović

Sudjeluju studenti iz Splita, Zadra i Zagreba

19.00 sati, Zavod HAZU

Predstavljanje knjige:

Anica Nazor: »*Ja slovo znajući govorim...*« *Knjiga o hrvatskoj glagoljici* (priredili Srećko Lipovčan i Zlatko Rebernjak), Erasmus Naklada, Zagreb, 2008.

Govore: don Slavko Kovačić, Anica Nazor, Maja Kolman Maksimiljanović

20.00 sati, Zavod HAZU

Projekcija dokumentarnog filma:

Stella maris Dalmacije (duhovna marijanska baština splitskoga književnog kruga)

(Produkcija filma: *Udruga Prosoli – Sveta glazba*, scenaristica: Hrvojka Mihanović-Salopek, realizacija: Hrvojka Mihanović-Salopek i Miroslav Mahečić)

SRIJEDA, 22. TRAVNJA

8.30 sati (polazak autobusa)

Obilazak grada Trogira (stručno vodstvo: Radoslav Bužančić, pročelnik Konzervatorskog odjela Ministarstva kulture u Trogiru)

18.30 sati, Zavod HAZU

Dodjela nagrada Dana hrvatske knjige: *Judita, Davidias, Slavić* (u suradnji s Društvom hrvatskih književnika)

19.00 sati, Zavod HAZU

Pjesnička posveta: *Hrvatski pjesnici Marulićevu Splitu* (Društvo hrvatskih književnika)

Sudjeluju: Boris Domagoj Biletić, Joško Božanić, Diana Burazer, Jadranka Čolović Sviličić, Duško Geić, Petar Opačić, Hrvoje Tutek, Borben Vladović, Dragica Vranjić Golub, Siniša Vuković

Voditelj: Borben Vladović

COLLOQVIVM MARVLIANVM XIX.
Hrvatske i latinske pjesmarice 15. i 16. stoljeća

Organizator: Književni krug Split — *Marulianum*
20. i 21. travnja 2009.
Zavod HAZU u Splitu, Trg braće Radića 7

PONEDJELJAK, 20. TRAVNJA

Voditelji: Bratislav Lučin i Elisabeth von Erdmann

8.30 sati, Zavod HAZU

Neven Jovanović (Zagreb): Okvir za pjesmarice

Amir Kapetanović (Zagreb): Odras najstarije hrvatske pjesmarice
(XIV. st.) u petrogradskom *Berčićevu kodeksu br. 5* (XV. st.)

Kristina Štrkalj Despot (Zagreb): Jezične i književnopovijesne
značajke starohrvatskih pjesama u *Picićevoj pjesmarici* iz 1471.

Hrvojka Mihanović-Salopek (Zagreb): Marijanska simbolika i
tematika u *Osorsko-hvarskoj pjesmarici*

10.30-11.00: Odmor

István Lőkös (Eger): »Pjesma o Sigetu« – kajkavski spjev o
sigetskoj bitci u *Prekomurskoj pjesmarici*

Bratislav Lučin (Split): *Splitska pjesmarica trogirskoga kaptola:*
sadržaj i inojezični predlošci

Olga Perić (Zagreb): Franjo Niger i dvor u Ferrari (oko 1500) u
stihovima iz ambrozijanskoga kodeksa

Gorana Stepanić (Madrid): Tretman lirske pjesme: metodološka i
diskurzivna hibridnost u Đurđevićevim *Vitae illustrium Rhacusi-*
norum

Miroslav Palameta (Mostar): Zagubljeni Mrnavićev govor iz 1623.

13.30: Završetak prvog zasjedanja

UTORAK, 21. TRAVNJA

Voditelji: Neven Jovanović i Gorana Stepanić

9.00 sati, Zavod HAZU

Elisabeth von Erdmann (Bamberg): Zur Poetik von »Davidias« und »Judita« im Licht des »Dialogus de Hercule a chisticolis superato« (1524)

Franz Posset (Beaver Dam, Wisconsin, USA): The *Biblia cum comento* and Books of Theology, Pastoral Care, and Christian Poetry in the Library of a Renaissance Man

Petra Šoštarić (Zagreb): Ponovljene klauzule antičkih pisaca u epu *De vita et gestis Christi* Jakova Bunića

Mislav Benić (Zagreb): Prozodija u Bunićevu epu *De vita et gestis Christi* i Marulićevu epu *Davidias*

11.00 – 11.30 sati: Odmor

Dragica Malić (Zagreb): Zašto *Margarita* nije Marulićeva

Marijana Horvat i Sanja Perić Gavrančić (Zagreb): Zapažanja o leksiku Marulićeva *Naslidovan'ja* – od latinskoga izvornika do hrvatskoga prijevoda

Branko Jozić (Split): Marulić o jelu, piću i postu

Francisco Javier Juez Gálvez (Madrid): *Evandelistar* u Španjolskoj i španjolski *Evandelistar* iz 1655.

13.30-14.00 sati: Zaključna rasprava i završetak skupa

SAŽETCI

Mislav Benić

Filozofski fakultet, Zagreb

PROZODIJA U BUNIĆEVU EPU *DE VITA ET GESTIS CHRISTI* I MARULIĆEVU EPU *DAVIDIAS*

Namjeravam izložiti i komentirati u prvom redu prozodijska odstupanja od klasičnih normi u epu *De vita et gestis Christi* Jakova Bunića Dubrovčanina (1469-1534) i usporediti ih s istim takvim odstupanjima u epu *Davidias* Marka Marulića Splitsanina (1450-1524). Također ću komentirati i uspoređivati i osobitosti kao što su metričko duljenje i dijereza, te veći versifikacijski nedostaci u pojedinim stihovima.

Elisabeth von Erdmann

Universität Bamberg

O POETICI *DAVIDIJADE* I *JUDITE* U SVJETLU *DIJALOGA O HERKULU KOJEGA SU NADVISILI* *KRISTOVI ŠTOVATELJI* (1524)

Marko Marulić je pisao u kontekstu humanizma i renesanse, a njegova se latinska djela zasnivaju na otačkoj primjeni alegorijskoga i tipologijskog tumačenja Biblije. Kršćanska uporaba poganskih postupaka tom je humanistu bila dobro poznata i uobičajena.

U referatu se istražuje utjecaj tradicije *philosophiae perennis*, koja je posebice karakteristična za talijansku renesansu, na poetiku Marka Marulića i propituje se *post scriptum* uz *Davidijadu*, tj. *Dijalog o Herkulu kojega su nadvisili Kristovi štovatelji*, u svjetlu odnosa između kršćanstva i poganstva, tj. u svjetlu preuzimanja poganskog nasljeđa, odnosno nekršćanske religije i filozofije te njihova uključivanja u kršćanstvo kao načela prisutnog i u poetici i u razmišljanju hrvatskoga humanista. U svezi s navedenom pretpostavkom u obzir će se uzeti njegov književni postupak u djelima *Davidijada* i *Judita* te pokrenuti pitanje o Marulićevim mogućim izvorima.

Marijana Horvat
Sanja Perić Gavrančić
Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb
ZAPAŽANJA O LEKSIKU MARULIĆEVA *NASLIDOVAN'JA*
– OD LATINSKOGA IZVORNICA DO HRVATSKOGA PRIJEVODA

Od naslidovan'ja Isukarstova i od pogarjen'ja tašćin segasvitnjih
Marka Marulića najstariji je poznati prijevod na hrvatski jezik glasovitoga srednjovjekovnog djela *De imitatione Christi* autora Tome Hämmerkenena (1380(1471)). Djelo *De imitatione Christi* vrlo je brzo nakon što se pojavilo postalo popularno, a to je ostalo i do naših dana, što potvrđuje i dani mu naziv »peto evanđelje«.

Nije sačuvan autograf Marulićeva *Naslidovan'ja* nego nam je poznat iz dvaju prijepisa. Tzv. *Londonski rukopis* prijepis je prijepisa samo prve trećine Marulićeva prijevoda, dok je prijepis cjelovitoga teksta poznat pod nazivom *Zadarski rukopis*, na čijem je predlošku *Naslidovan'je* prvi put objavljeno 1989. godine, i to u dva neovisna izdanja: jedno je izdanje priredio Milan Moguš, a drugo su pripremili Zvonimir Kulundžić i Julije Derossi.

Na transkripciji *Zadarskoga rukopisa* temelji se i naš rad u kojemu nastojimo pokazati u kojoj je mjeri leksik *Naslidovan'ja* ovisan, odnosno neovisan o latinskom predlošku, uzevši u obzir pretpostavku da je Marulićev prevoditeljski stav i postupak uvjetovan autoritetom izvornika.

Marulić je bio svjestan težine zadatka kad se prihvatio prevesti Kempenčevo djelo (ne samo zbog velike umjetničke kvalitete, cijenjenosti i značenja originala nego i zbog izuzetne izgrađenosti latinskoga jezika i izražajnih mogućnosti koje on pruža), s jedne strane, ali i vlastite sposobnosti izbora unutar mogućnosti koje mu je nudio hrvatski jezik. Njegova prevoditeljska vještina osobito je prepoznatljiva u načinima na koje hrvatskim leksikom prenosi latinski izvornik. Kad u izražajnim mogućnostima hrvatskoga jezika nije nalazio odgovarajuća rješenja, kalkirao je latinski model i uvodio neologizme. Upravo su takvi primjeri središnja tema ovoga rada. Također će posebna pozornost biti posvećena primjerima koji pokazuju da je Marulić poznavao semantičke nijanse leksema ne samo hrvatskoga nego i latinskoga jezika.

Neven Jovanović
Filozofski fakultet, Zagreb
OKVIR ZA PJESMARICE

Pjesmarice, kao (rukopisni) zbornici koji sadrže isključivo ili pretežito stihovane tekstove poznatih ili nepoznatih autora, postavljaju pred opisivače niz problema. U pjesmaricama očekujemo, naime, tekstove različite dužine, radove nepoznatih i poznatih autora, prozu i poeziju različitih žanrova, tekstove s naslovima i bez njih, na različitim jezicima, u različitim metričkim i strofičkim oblicima, tekstove cjelovite i fragmentarne, inačice već poznatih (prijevode i parafraze), tekstove s nizom realija (upućene konkretnim adresatima, potaknute konkretnim događajima, osobama, mjestima), tekstove koje su raniji istraživači već objavili ili o njima pisali.

Kao fizički predmeti — rukopisni kodeksi — pjesmarice raspoređuju tekstove na stranice folija (numerirane ili ne); tekstovi su pisani istom rukom (katkad poznatom) ili različitim; neki mogu biti precrtani, izbrisani, zamrčeni. Nadalje, kodeksi mogu biti likovno ukrašeni (inicijalima, samostalnim ilustracijama); tekstovi mogu imati marginalije (opet: ruke pisara glavnog teksta ili tuđih ruku), povezane s tekstom ili o njemu neovisne; mogu imati paratekstualna pomagala poput popisa sadržaja. Napokon, tekstovi u pjesmaricama imaju najmanje dvostruku pripadnost: oni su istovremeno dio pjesmarice i samostalni entiteti; također, pripadaju i cjelini pojedinog opusa, pojedinog djela, pojedine vrste i razdoblja – kao što pripadaju i kodeksu u kojem su sačuvani.

Kako pregledno prikazati sve ove (katkad i proturječne) osobine pjesmarica i njihovih tekstova? Naznačivši ogledna rješenja dosadašnje tekstologije i filologije (hrvatskih i latinskih tekstova), ispitat ću i mogućnosti drugačijeg pristupa: računalne organizacije podataka i metapodataka tekstova i pjesmarica.

Branko Jozić
Marulianum, Split
MARULIĆ O JELU, PIĆU I POSTU

Jelo (i piće) iz više je razloga uvijek aktualna tema i može joj se pristupiti s raznih aspekata. Blagovanje / gozba pojavljuju kao motiv i književnih obrada, a spravljanje hrane Maruliću je metafora književnog

stvaralaštva (Balistriliću piše kako je *Juditu* složio »naslidujući umitelnu sredbu raskošna kuhača ki na gospočkoj tarpezi ne klade listo varene ali pečene jistvine...«).

Osim što utažuje glad i žeđ pa tako osigurava egzistenciju, osim što je prigoda za susrete, razmjenu iskustava i međusobno obogaćivanje, jedenje i pijenje pruža također i određenu nasladu. To usko područje između dostatne hrane za dostojan život i neumjerenosti i u filozofskom i u religijskom diskursu nastojalo se regulirati raznim savjetima, propisima i običajima.

Kršćanski i Marulićev stav o jelu i piću nipošto nije jednoznačan. Općenito, jelo i piće su viđeni u funkciji održavanja života, podređeni višim vrijednostima. Marulić savjetuje umjerenost kao ono što na naravnoj razini sugerira opće mudroljubno iskustvo. Robovanje trbuhu / grlu za nj je krajnja sramota; posebno ističe teške posljedice opijanja, višekratno donoseći katalog stradalnika koje je upropastio porok neumjerenosti.

Međutim, Marulić se ne zaustavlja samo na promicanju umjerenosti, nego kao zauzeti kršćanski humanist koji sav život podređuje i usmjerava vječnosti zagovara i stroži oblik samokontrole, tj. post. Ipak, tjelesni post za njega nema vrijednost sam po sebi, nego tek neizravno; »ustanovljen je osobito protiv objesti našega tijela.«

Nadalje, Marulić nipošto nije sklon ekstremizmu ni rigidnom opsluživanju posta. Naprotiv, smatra kako se valja za tijelo pobrinuti koliko traži prirodna nužda. Za njega općenito, a i u pitanju posta »krajnosti su poročne, a krepost se nalazi u sredini«; tijelo ne valja slomiti, nego njime vladati. Ono što se smatra krepošću može se izvrnuti u svoju suprotnost – porok, ako nije popraćeno umjerenošću, pogotovo ako služi za hvastanje.

I premda umjeren post može biti od velike pomoći, Marulić odlučno odbacuje čisto izvanjski post hipokrita pri čemu se dobrobit uzdržljivosti zloupotrijebljava te vrlinu pretvara u porok. Svrha odricanja od jela i pića jest što lakše stići do onoga duhovnog posta koji je Bogu po volji, tj. napustiti poroke i prihvatiti kreposti. Zato, on samom postu pretpostavlja neke druge pobožne vježbe. Ukratko, njegovim riječima, »valja se... svim silama truditi da se uvijek pokažemo posnima u pogledu poroka, većma negoli u pogledu hrane. Inače, neće biti koristi ni od uzdržavanja od hrane ako za vrijeme poščćenja bude mjesta grijehu... Neka, dakle, briga za pobožnost i pravednost nadjača brigu za post«.

Francisco Javier Juez Gálvez
Komplutsko sveučilište, Madrid
EVANĐELISTAR U ŠPANJOLSKOJ
I ŠPANJOLSKI *EVANĐELISTAR* IZ 1655.

U Španjolskoj je Marulićev *Evandelistar* (1516) uvijek bio u sjeni *Institucije* (1506): kad se kod različitih autora navodi *Marulus / Marul. / Mar.*, ili hispaniziran oblik *Marulo*, čitateljima je bilo jasno da se radi o Marulićevoj *Instituciji*.

Kada se *Evandelistar* kod Marulićevih španjolskih štovatelja i spominje, gotovo se uvijek javlja tek nakon *Institucije*, npr. u katalogu knjižnice bibliofila Fernanda Colóna (1488-1539), u popisu lektire humanista Juana Lorenza Palmirena (1524-1579), u »Bogatoj knjižnici« kralja Filipa II. (1549-1580).

Vrlo su rijetki slučajevi kad se *Evandelistar* pojavljuje bez *Institucije*, kao posebno štivo. Dosad je ostalo nezapaženo da ga je car Karlo V. (1500-1558) uzimao u ruke kao pobožno, odnosno zabavno štivo u bolesti i povučenosti u kojoj je proveo posljednje godine života u samostanu Yuste (Cáceres).

Relativna se rijetkost *Evandelistara* odražava i u dosadašnjim katalogima španjolskih knjižnica, gdje je broj danas postojećih primjeraka *Institucije* gotovo dvostruko veći od broja primjeraka *Evandelistara*.

Ipak, premda relativno kasno, 1655, za razliku od *Institucije*, u Madridu je objavljen španjolski prijevod *Evandelistara* i *Pedeset priča* pod naslovom *Evangelistario*. Do 90-ih godina 20. stoljeća bio je poznat samo jedan primjerak tog izdanja, o kojemu se ništa nije znalo osim da se nalazio u Španjolskoj nacionalnoj knjižnici (BNE) u Madridu.

Otad se spoznaja o nazočnosti španjolskog *Evandelistara* obogatila pronalaskom još nekih primjeraka dostupnih u knjižnicama, koji odražavaju očekivaniju, manje zagonetnu distribuciju naklade: nekoliko je primjeraka ostalo u mjestu izdanja – u Madridu, jedan je u aragonskoj Hueski, drugi u andaluzijskoj Sevilli, treći u mediteranskoj Valenciji. Uz to, poneki primjerak pruža i podatke o svojim ranijim ili novijim vlasnicima.

Osim primjeraka koji još postoje u bibliotekama, također je bilo moguće pronaći i podatke o izgubljenim primjercima koji su se nalazili u privatnim (u gradiću Calahorra) ili sveučilišnim knjižnicama (u Toledu), isto kao i u madridskome posmrtnom inventaru (1680) adresatkinje španjolskog prijevoda *Evandelistara*, grofice od Siruele (Badajoz).

Isto tako, pronašli smo trag recepcije Marulićeva *Evandelistara*, i to njegova španjolskog prijevoda, u španjolskim traktatima o pobožnoj retorici: ugledni valencijski prosvjetitelj Gregorio Mayáns y Siscar (1699-1781) u svom *El Orador Christiano* (ali ne u prvome izdanju iz 1733, nego tek u proširenome drugom iz 1786) i stoljeće kasnije Antonio Bravo y Tudela († 1891) u svojoj *Historia de la elocuencia cristiana* (1865) uvrstavaju španjolski prijevod *Evandelistara* u španjolsku tradiciju.

Amir Kapetanović

Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb
ODRAZ NAJSTARIJE HRVATSKE PJESMARICE (XIV. ST.)
U PETROGRADSKOM *BERČIĆEVU KODEKSU BR. 5* (XV. ST.)

Pariška pjesmarica (1380), najstarija hrvatska, pisana je glagoljicom i čakavskim idiomom. Njezino podrijetlo locira se u Split ili okolicu. U njoj je zapisano 10 pjesama, a tri među njima (*Pisan svetago Jurja*, *Svit se konča*, *Pisan ot muki Hrstovi*) nisu zabilježene ni u jednom drugom srednjovjekovnom vrelu. Ostale pjesme potvrđuju se u različitim varijantama u zbornicima XV. i XVI. stoljeća. Primjerice, eshatološka pjesma *Tu mislimo, bratja, ča smo* zapisana je u *Pariškoj pjesmarici* te u još četiri zbornika (*Zbornik duhovnoga štiva IV a 92*, *Prvi Klimantovićev zbornik*, *Drugi Klimantovićev zbornik*, *Libro od mnozijek razloga*). Pet pjesama *Pariške pjesmarice* (*Proslavimo Otca Boga*, *Bog se rodi v Vitliomi*, *Bratja, brata sprovodimo*, *Mihaile preblaženi*, *Marijina pisan*) zapisano je u jednom glagoljaškom zborniku s konca XV. stoljeća (*Berčićev kodeks br. 5*), koji se čuva u sklopu petrogradske Berčićeve zbirke rukopisa i knjiga (sign. Bč 5) u Ruskoj nacionalnoj knjižnici. Zanimljivo je da je tih pet pjesama jedino u dotičnom kodeksu zapisano istim redosljedom kao i u *Pariškoj pjesmarici*, a zapisi pjesama iz petrogradskoga glagoljičkoga kodeksa manje se ili više podudaraju s najstarijim njihovim zapisima u *Pariškoj pjesmarici*. U prilogu se proučavaju podudarnosti i razlike između zapisa pet pjesama u najstarijoj hrvatskoj pjesmarici i u *Berčićevu kodeksu br. 5*.

István Lőkös
Eger
»PJESMA O SIGETU«
KAJKAVSKI SPJEV O SIGETSKOJ BITCI U *PREKOMURSKOJ*
PJESMARICI

Prekomurska pjesmarica I. jedan je od najzanimljivijih rukopisnih spomenika kajkavske književnosti. U petom dijelu pjesmarice nalazi se epska pjesma o Sigetu nepoznatog pjesnika koja se vjerojatno »pjevala ili recitirala, možda čak i uz pratnju nekoga muzičkog instrumenta«. Ova hipoteza Olge Šojat potiče istraživača hungarologa i kroatista na razmišljanje o mogućoj analizi pjesme u usporedbi s mađarskim protuturskim epskim, tzv. »historijskim pjesmama« (naziv je ove književne vrste na mađarskom jeziku *históriás ének*), koje su važan dio mađarske protuturske književnosti. Naime, najveći predstavnik ovog žanra, Sebestyén Tinódi, na sličan je način opjevao niz opsada ili pad mađarskih graničnih tvrđava u 16. stoljeću. Žanrovska svojstvenost koju spominje Olga Šojat u sličnoj se formi pojavljuje i u Tinódijevim historijskim pjesmama. Riječ je o tome da na nekim mjestima pjesme pjevač ponavlja stilske formulacije: »Dobra mâ gospoda, na kraci vam *povem*« ili »Dobra mâ gospoda, do konca *poslušajte*«.

Osim s mađarskim protuturskim epskim pjesmama vrijedno je *Pjesmu o Sigetu* usporediti i s epom Brne Karnarutića *Vazetje Sigeta grada* te s prozним opisom sigetskih tragičnih događaja Ferenaca Črnka (*Podsjeđanje i osvojenje Sigeta*). Poznato je da je Črnko bio u službi Nikole Zrinskoga; bio je jedan od onih koji je opsadu preživio, bio je zarobljen, a kad je oslobođen, neko je vrijeme boravio u Čakovcu i vjerojatno je tamo napisao svoje uspomene. Isto tako poznato je da je Črnkovo djelo poslužilo Karnarutiću kao izvor. Komparativnim čitanjem i analizom triju tekstova pokušat će se ustanoviti njihove sličnosti i posebnosti.

Bratislav Lučin
Marulianum, Split
SPLITSKA PJESMARICA TROGIRSKOGA KAPTOLA:
SADŽAJ I INOJEZIČNI PREDLOŠCI

Splitska pjesmarica Trogirskoga kaptola rukopis je pisan latinicom krajem 16. ili početkom 17. st. Pronašao ga je A. Zaninović u Knjižnici

trogirskog kaptola, no vjerojatno je pisan u Splitu: tri pjesme posvećene su splitskim zaštitnicima sv. Dujmu, sv. Stašu i sv. Arniru, koji se spominju i drugdje; na foliju 1v fragment je latinske pjesme *In laudem Spalati*.

SPTK sadrži stotinjak sastavaka na hrvatskom, od kojih je deset u prozi, a ostali su u stihovima (pretežito parno rimovani osmerci i dvostruko rimovani dvanaesterci, no ima i složenijih strofa). Auktori su mahom anonimni: imenom se spominju samo Hortenzij Bartučević Hvaranin i Dominik Armanov Zadranin. Za devet pjesama zna se da im je auktor ili prevoditelj Marko Marulić. Najviše je nabožno-poučnih, molitvenih i litanijskih sastavaka pučke intonacije, a brojni su i prepjevi odnosno parafraze liturgijskih tekstova. Suvremenu političku temu obrađuje, uz Marulićevo *Tužen'je*, i anonimna pjesma o mohačkoj bitki: *Počinje razboj i tužba kralja ugarskoga*. Uz sastavke koji se ne nalaze u drugim izvorima, SPTK sadrži inačice većega broja pjesama poznatih iz drugih zbornika (*Vartal*, Lulićeva pjesmarica, Osorsko-hvarska pjesmarica i dr.), pri čemu je ponekad sačuvala pouzdaniji tekst, pa bi je valjalo uzimati u obzir u priređivanju kritičkih izdanja.

Iako je vrijedan izvor za hrvatsko pjesništvo 15/16. st., dosad SPTK nije nije sustavnije proučena i nije objavljena (do danas je iz nje tiskano 14 tekstova). Sadržaj SPTK objavio je s mnogo netočnosti Hrvoje Morović, pa je poglavita svrha ovoga rada dati točan i potpun prikaz njezina sadržaja. Uz već identificirane predloške (crkveni himan Tome Akvinskoga, dva Petrakina soneta kojih se prepjev pripisuje Maruliću) ukazat će se na još neke, dosad nezapažene prijevode i parafraze u pjesmarici (Sedulije, Sulpicije Sever, Berengar iz Toursa, Toma Akvinski, jedan Marulićev epigram, itd.).

Dragica Malić

Znanstvena savjetnica, croat. emer., Zagreb
ZAŠTO MARGARITA NIJE MARULIĆEVA?

Autorica već drugi put pred ovim skupom postavlja pitanje zašto neko djelo – u određenim okolnostima pripisivano Maruliću – nije Marulićevo i nastoji odgovoriti na to pitanje. Do takvih pripisivanja obično dolazi zbog nepoznavanja hrvatskih kulturnih i književnih prilika na razmeđu srednjovjekovlja i novovjekovlja, književne anonimnosti i prvih poznatih književnih imena, pa se nova otkrića hrvatskih latiničkih rukopisa najradije pripisuju

najvećemu među tima prvima poznatima – Marku Maruliću. Najčešće se to radi u najboljoj namjeri, ali bez razumijevanja stvarnih okolnosti u kojima je stasala i rasla hrvatska književnost. To obično pobuđuje medijsku pozornost, ali ne pridonosi stvarnim znanstvenim spoznajama, niti pridonosi Marulićevoj veličini.

Ovaj se referat zaustavlja na kodeksu koji je bio apostrofirani i na prošlogodišnjim »Marulićevim danima« – *Firentinskom kodeksu* iz firentinske biblioteke Laurenziane, odnosno na prvom njegovu prilogu: nepotpunom prikazanju *Muka svete Margarite*. Taj se dio kodeksa datira krajem 15. stoljeća. Postoje još dvije rukopisne varijante istoga prikazanja – jedna šibenska, otprilike iz sredine 16. stoljeća, i zadarska, vjerojatno iz prve četvrtine 17. stoljeća. Firentinskoj varijanti nedostaje prva polovina prikazanja, šibenskoj druga, a jedino je zadarska potpuna. Podudaraju se u svega stotinjak središnjih stihova. U sve tri varijante postoje nejasna mjesta izazvana nerazumijevanjem predloška, očite prepisivačke pogreške i namjerne izmjene. Tako je, npr., od trideset zajedničkih stihova samo jedan jedini istovjetan u sve tri varijante. To pokazuje da su sva tri teksta prijevodi, da su imali zajedničku maticu, ali ne i predložak s kojega su prepisivani. Neke prepisivačke pogreške upućuju na to je među predlošcima s kojih se prepisivalo bilo i glagoljičkih (tipična nerazlikovanja sličnih glagoljičkih slova *i-o*, *d-t-l-v*, *g-h-k*), dok neke druge ukazuju na prijevode s latinice. To znači da je i *Muka svete Margarite* prolazila isti književni put kao i ostala srednjovjekovna prikazanja i čitavo hrvatsko pučko pjesništvo, tj. da je kružila hrvatskim kulturnim prostorom bez obzira na pismo.

Struktura stiha (osmerac s cezurom u sredini – 4 + 4 sloga) pokazuje da je prikazanje nastalo dosta ranije i u kraju sjevernijem od sva tri prijepisa kojima raspolazemo. Zasnovana je, naime, na sjevernodalmatinskim (srednjočakavskim) glasovnim odlikama koje utječu na broj slogova u stihu: prijedlog/prefiks *v̄/v̄-*, *v̄z-* > *v/v-*, *vz-* (> *z-*), a *iz/iz-* > *z/z-*, dok *l* na kraju sloga i riječi ostaje neizmijenjen. U prijepisima se javljaju novije i južnije (slogotvorne) odlike (*u/u-*, *uz-*; *iz/iz-*; *-o* u glag. pridjevu radnom), ali se njihovim unošenjem struktura klasičnog osmerca kviri ili se stih preinačuje. Osim toga, prijedlog *v* se (zbog izgovorne labilnosti) ispred riječi što počinju suglasnicima u sjevernijim čakavskim govorima često gubio, te su u prijepisima, u kojima već prevladava *u*, pojedini stihovi nerazumljivi ako u njima ne pretpostavimo prvotno (sliveno s narednom riječju) *v*, npr. [*v*] *misto*, [*v*] *moju*, [*v*] *tminah*, [*v*] *tomu*, [*v*] *vikuvičnoj* i dr. Ako tome dodamo neke nasumce odabrane riječi potvrđene uglavnom iz sjevernijih izvora (npr. *gdo*, *nigdor*, *li/znimati*, *kuželj*, *obuziti* – *obužen*, *vnutri...*), te čitav niz

neskladnih stihova, ishitrenih rima, poremećenih smislova i; na kraju, teoloških naivnosti, mora nam biti jasno da takvi tekstovi s Marulićem nemaju ništa zajedničko.

Hrvojka Mihanović-Salopek
HAZU, Zagreb
MARIJANSKA SIMBOLIKA I TEMATIKA U *OSORSKO-HVARSKOJ*
PJESMARICI

Miroslav Palameta
Filozofski fakultet, Split
ZAGUBLJENI MRNAVIĆEV GOVOR IZ 1623.

Mrnavićev pozdravni govor u šibenskoj prvostolnici u čast posjeta Francesca Molina, mletačkog providura za Dalmaciju i Albaniju, kasnijeg mletačkog dužda, objavljen 1623, jedan je od tekstova hrvatskog latinizma, poznat suvremenoj znanstvenoj javnosti uglavnom po naslovu iz Valentinellijeve »Bibliografije Dalmacije i Crne Gore« (1855). Tekst govora s cjelovitim i izvornim oblikom naslova *Oratio Ioannis Tomco Marnavich Bosnensis canonici Siscensis in adventu ad urbem Sicensem illustriss. et excelentiss. viri Francisci Molini, per universam Dalmatiam Epyrumque sereniss. Reipublicae Venetae summi legati, habita in summo templo eiusdem urbis Sicensis* (»Govor Ivana Tomka Mrnavića, Bosanca, šibenskog kanonika povodom dolaska u grad Šibenik presvijetlog i preuzvišenog muža Franje Molina, vrhovnog izaslanika prevedre Mletačke Republike za cijelu Dalmaciju i Epir, održan u prvostolnici grada Šibenika«), izgleda, nije pročitao nitko tko se nakon Valentinellijeve zabilješke zanimao za književnu ostavštinu Ivana Tomka Mrnavića. On je jednostavno bio zagubljen među svescima različitih spisa u venecijanskoj Marciani. Stoga bi izlaganje imalo nakanu ponajprije opisati i prikazati spomenuti tekst, ocijeniti njegovo mjesto u Mrnavićevom korpusu objavljenih latinskih cjelina odnosno procijeniti njegovu moguću povezanost s latinizmom hrvatskih humanista XVI. st.

Olga Perić
Filozofski fakultet, Zagreb
FRANJO NIGER I DVOR U FERRARI (OKO 1500)
U STIHOVIMA IZ AMBROZIJSKOGA KODEKSA

U Milanu se čuva Nigerov autograf koji na 158 folija sadrži najrazličitije prozne i pjesničke radove na latinskom i talijanskom jeziku. Na kodeksu je Antonio Olgiati, jedan od tajnika kardinala Federiga Borromea, osnivača knjižnice, zabilježio da ga je vidio 1603. i da je kodeks iz 1491. Sve do 1504. godine Niger će u njemu, osim svojih vlastitih radova, bilježiti izvratke iz djela Lukijana, Vergerija, Petrarke, Augustina i drugih, ali i razne rasprave o alkemiji, o kamenu mudrosti, o ljubavnim napitcima. Zabilježit će zanimljive zapise o etimologiji imena rimskih brežuljaka i grada Rima, o vrstama vjetrova, o tumačenju snova, o proučavanju fizionomije.

Sa sigurnošću se može tvrditi da su neki od svih tih radova doista izvorno Nigerovi samo kad je u naslovu zapisao svoje ime ili na kraju stavio: *cecini, dixi*. Stihovi su mu većim dijelom prigodnog karaktera i sastavljeni u različitim metrima: elegijskom distihu, heksametru, ali i safičkoj strofi i falečkom jedanaestercu. Dobar je versifikator. U kodeksu je zabilježio i dvadesetak soneta na talijanskom jeziku koji se intimnim sadržajem dosta razlikuju od latinskih pjesama.

Poznato je da je 1494. Hercole d'Este pozvao Nigera da poučava i prati u Ugarsku njegovu sina Hipolita (1479-1520), koji se isticao među svojom braćom sklonošću prema umjetnosti i znanosti. Zbog toga mu je Niger posvetio »Mathesis« Firmika Materna (izdao Aldo Manuzio 1499). Na dvoru u Ferrari, tada jednom od najznačajnijih centara renesansne književnosti, umjetnosti i glazbe, proživio je deset godina. Analizom pjesama koje je posvetio istaknutim ličnostima: biskupu Nikoli Mariji d'Este, oratoru Beltrandu Costabilu i Pellegrinu Priscianu, humanistu historičaru i pravniku, a osobito stihovima upućenim Hipolitu d'Este, može se uočiti ozračje ferarskog humanističkog kruga, u kojem se Niger, i pored svog mnogostrukog znanja, nije uspio izdići iznad prosječnosti.

Franz Posset
Beaver Dam, Wisconsin, USA
BIBLIA CUM COMENTO I KNJIGE O TEOLOGIJI, PASTORALNOJ
SKRBI I KRŠĆANSKOM PJESNIŠTVU
U KNJIŽNICI RENESANSNOG ČOVJEKA

Renesansni čovjek Marko Marulić posjedovao je više knjiga koje pripadaju u teologiju u širem smislu. Katalog njegove knjižnice otkriva ponešto o njegovoj duši, možda polovicu, kao što je Johann Reuchlin jednom rekao o svojim knjigama i duši. Da bi se bolje razumjelo oca hrvatske književnosti, vrijedno je truda istražiti zbirku knjiga što ih je čitao tijekom života. Iz sačuvanoga popisa knjiga znamo za njegovu latinsku Bibliju i za oko dvije stotine naslova antičkih, patrističkih, srednjovjekovnih i humanističkih autora. Katalog knjižnice očituje njegove interese i prioritete kao pobožna renesansnog čovjeka i teologa laika.

Oko petnaest naslova odnosi se na, uglavnom poganske, *Poetae*. Više od dvadeset ih je u skupini *Historici*, među njima i Livijeva *Povijest* (1470), koja je dijelom sačuvana u dominikanskoj knjižnici u Splitu. Jedan pripada skupini *Geographi*, a više od tuceta skupini *Gramatici*, među kojima i svezak Giovannija Tortellija (1430-1493), također sačuvan u dominikanskoj knjižnici. Među više od trideset naslova u skupini *Philosophi et oratores* nalazi se Ciceronova knjiga koja se danas čuva u knjižnici poljudskih franjevacu u Splitu.

Najveća skupina nazvana je »Crkveni pisci« (*Ecclesiastici*). Taj je dio knjižnice znakovit ne samo po onom što je izvorno sadržavao, nego i po onom što nije. Čini se da Marulića nije odveć zanimala spekulativna, skolastička teologija. Na popisu se ne nalazi ni *Summa theologica* Tome Akvinskoga niti ijedno djelo Bonaventure, Dunska Skota ili kojeg drugog skolastičkog pisca. Posjedovao je samo Tomina *Opuscula*, više pastoralne naravi, i biblijski komentar *Catena aurea*. Imao je, na primjer, glasoviti pastoralni priručnik *Manipulus curatorum* teologa iz 14. st. Guya de Montrochera, vjerojatno u mletačkom izdanju iz 1486.

Marulićeva *Biblia cum comento, volumina quatuor* (Biblija s komentarom, u četiri sveska) može se identificirati kao *Biblia latina cum postillis Nicolai de Lyra et expositionibus Guillelmi Britonis in omnes prologos S. Hieronymi et additionibus Pauli Burgensis replicisque Matthiae Doering. Add.: Nicolaus de Lyra, Contra perfidiam Judaeorum* (Octavianus Scotus Modoetiensis, Venetiis, sexto Idus sextilis [8. kolovoza] 1489). Listovi folio formata ovog izdanja Biblije imaju 77 redaka sitnoga gotičkog pisma

kojim je tiskan komentar što okružuje sveti tekst otisnut većim slovima. Izdanje sadrži nekoliko ilustracija. Gotovo na svakoj stranici može se vidjeti smeđe crnilo iz Marulićeva pera, kojim je on označavao ili podvlačio određena mjesta ili upisivao svoje marginalne bilješke.

Njegovo izdanje Biblije sadrži dugačak *Prologus* s pismima sv. Jeronima. *Postilla* što se spominju u naslovu odnose se na »komentar«, *post illa (verba)*, tj. ono što dolazi »nakon tih riječi«. Posrijedi su kontinuirani komentari uz biblijski tekst što ih je providio srednjovjekovni franjevački egzeget Nikola od Lire, za kojima slijede kontroverzni *Dodatci* španjolskoga biskupa Paula de Burgos, koji su napisani 1429-31. kao kritika Lirinih komentara. Za De Burgosovim pak komentarima slijede *Odgovori* u obranu Lire što ih je 1441. sastavio saski franjevac Matthias Döring.

Na kraju Marulićeve Biblije s komentarom nalazi se svojevrсни *post scriptum* ili sažetak, što ga je Lira napisao o tome »je li moguće iz Svetog pisma što su ga prihvatili Židovi valjano dokazati da je naš Spasitelj bio i Bog i čovjek« (tj. Isus kao istinski Mesija). Taj se završni odsječak naziva Lirin *libellus* i vjerojatno je identičan s naslovom u Marulićevu popisu »crkvenih pisaca« koji glasi: *Nicolaus Lyra De vero Messia*. U taj je završni dio svojeg izdanja Biblije Marulić unio puno vlastitih zabilježaka. Uočiti je ipak da nije označio ni komentirao Lirinu ružnu završnu klevetu protiv židovskih tumača, naime da se neki Židovi odvrćaju od katoličke vjere i da su se, od onih koji se bijahu pokrstili, mnogi »vratili svojoj bljuvoti« (tim se riječima završava čitavo biblijsko izdanje).

Postoje jasni dokazi da se Marulić služio Lirinim i De Burgosovim komentarima; npr., u svojem djelu *O Kristovoj poniznosti i slavi* on napominje da je suglasan »s mišljenjem (biskupa od) Burgosa« (*Burgensis sententia*). U *Repertoriju*, u odjeljku koji se bavi natuknicom »Rat« (*Bellum*) u Bibliji, vlastoručno je ispisao bilješke iz Lirinih komentara o uvjetima kada je svećenicima u Starom zavjetu bilo dopušteno sudjelovati u ratovima i dodao je oko tucе biblijskih primjera (*XII causae*) za pravedan rat.

Za svoje proučavanje Biblije Marulić se nije služio samo Jeronimovim predgovorima u svojem izdanju Biblije, kontinuiranim komentarima (postilama) i spomenutim dodatcima, nego i dvama djelima sv. Jeronima: 1. dvosveščanim <*Diui Hieronymi*> *Comentaria volumina duo* (Marulićev primjerak nije sačuvan); 2. *Expositiones Diui Hieronymi* (izd. 1497-1498). Ovaj drugi svezak ne nalazi se u inventarskom popisu iz 1521, ali Marulić ga je oporučno ostavio dominikanskoj knjižnici, u kojoj se danas čuva.

Dodatni je izvor nadahnuća Maruliću bila zbirka starokršćanskoga pjesništva objavljena u Veneciji 1502. pod naslovom *Poetae Christiani*

veteres. Drugi je svezak tog izdanja zabilježen u skupini *Ecclesiastici*, ali pod drugačijim naslovom (*Sedulus Juuencus Arator poetę*), a čuva se u knjižnici Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Splitu.

Ovdje nije moguće raspravljati o svim teološkim naslovima jer je rad zamišljen samo kao »uvod« za dalje istraživanje Marulićeve knjižnice i bilježaka što se nalaze u njegovoj Bibliji, u njegovim knjigama o teologiji, duhovnosti i pastoralu te u kršćanskim pjesnicima.

Gorana Stepanić

Madrid

TRETMAN LIRSKE PJESME:
METODOLOŠKA I DISKURZIVNA HIBRIDNOST
U ĐURĐEVIĆEVIM *VITAE ILLUSTRUM RHACUSINORUM*

Prozni opus dubrovačkog redovnika Ignjata Đurđevića (1675-1737) uključuje, između ostaloga, nedovršen bio-bibliografski latinski spis naslovljen *Vitae illustrium Rhacusinorum* (nastao 1707-1716, tiskan u Beogradu 1935). To djelo, jedno u nizu starijih dubrovačkih bio-biografskih radova (Amboz Ranjina, Ambroz Gučetić, Ignjat Đurđević, Serafin Crijević, Đuro Bašić, Sebastijan Slade Dolci, Franjo Marija Appendini), prvo je koje donosi natuknice o dubrovačkim autorima bez obzira na njihov građanski status, obuhvaćajući i svećenike i redovnike, kao i svjetovne autore. Đurđevićeve natuknice o autorima uključuju brojne citate, prozne i stihovane, iz djela drugih autora, kako onih koji su predmet natuknice, tako i autora čija se djela uzimaju kao izvor ili ilustracija Đurđevićevih tvrdnji. Analiza djelomično ili, rijeđe, u cijelosti citiranih pjesničkih tekstova pokazuje da se mahom radi o dubrovačkim pjesnicima 16. stoljeća (Šiško Menčetić, Džore Držić, Ilija Crijević, Marin Držić, Didak Pir, Dinko Ranjina, Miho Monaldi, Dominko Zlatarić i ostali). Đurđevićev izbor potvrđuje kanonski status koji su ti pjesnici uživali i s vremenskim odmakom od više od stoljeća te odražava stanje raspoloživosti i dostupnosti njihovih tekstova. Koristeći pjesničke tekstove prethodnih stoljeća kao ilustraciju vlastitih tvrdnji o njihovim autorima i njihovim kolegama, Đurđević figurira kao priređivač antologije hrvatske humanističke / renesansne (uglavnom lirske) poezije, stvarajući izbor koji odražava neke od temeljnih karakteristika te poezije i kulture u kojoj je nastala: njezinu trojezičnost i visoku komunikativnost. U izlaganju će se pokrenuti i pitanje Đurđevićeva tretiranja lirske pjesme kao biografskog izvora te njegove percepcije lirske poezije općenito.

Petra Šoštarić
Filozofski fakultet, Zagreb
PONOVLJENE KLAUZULE ANTIČKIH PISACA
U EPU *DE VITA ET GESTIS CHRISTI* JAKOVA BUNIĆA

Dubrovčanin Jakov Bunić (1469-1534) objavio je svoje opsežno djelo u Rimu 1526. U njegovu kristološkom epu istražiti ću – usporedbom računalno pretraživa latinskog teksta s bazama antičke rimske i talijanske novolatinske poezije – ponovljene klauzule koje je Bunić mogao usvojiti od drugih pisaca. Zanima me, dakle, podrijetlo svih završetaka heksametara koje je autor upotrijebio više od jedanput. Pokazati ću da su takve klauzule uglavnom posuđene iz djela antičkih pisaca, ponajviše Vergilija, no i da jedan dio dolazi iz djela talijanskih humanista.

Kristina Štrkalj Despot
Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb
JEZIČNE I KNJIŽEVNOPOVIJESNE ZNAČAJKE
STAROHRVATSKIH PJESAMA
U *PICIĆEVOJ PJESMARICI* IZ 1471.

U latiničkoj, čitkom goticom ispisanoj *Pićićevoj pjesmarici* iz 1471. godine (poznatoj i kao *Rapska pjesmarica* zbog njezine rapske provenijencije), koja se čuva u oksfordskoj *Bodleian Library* (sign. MS Canon Ital. 193) uz talijanske i latinske pjesme zapisane su rukom Matija Pićića, rapskoga kanonika, a poslije i primancira stolne crkve, i četiri pjesme na starohrvatskome jeziku, i to na staročakavskome književnome jeziku, kojemu je u podlozi srednjočakavski ikavsko-ekavski dijalekt. Zapisane pjesme (božićna *Va se vrime godišća*, dvije eshatološke pjesme *Plači sarcem i s očima* i *Sudac strašan oće priti* te jedna inačica Marijina plača) bile su nesumnjivo u ono doba vrlo popularne, jer su zapisane u mnogim srednjovjekovnim pjesmaricama i zbornicima duhovnoga štiva.

U radu će se iznijeti grafijsko-ortografske i jezične značajke svih pjesama s osobitim osvrtom na jezične značajke koje su svim zapisanim pjesmama zajedničke (npr. redovito $v(a)(-) < v\bar{o}(-)$; nema metateze u suglasničkoj skupini *vs-*; ikavski i ekavski odrazi negdašnjega fonema /ě/, devokalizirano slogotvorno /!// itd.) i na one značajke koje ih jezično razlikuju.

Pjesme će se smjestiti i u književnopovijesni kontekst te će biti riječi o njihovoj formi, sadržaju, ostalim poznatim inačicama, književnoj vrijednosti i književnopovijesnoj važnosti.

Sveti Jeronim, drvorez u Marulićevu primjerku Biblije
(Nicolaus de Lyra: Postilla in universa Biblia, Venetiis, 1488. f. 3v)

PODATCI O SUDIONICIMA ZNANSTVENOG SKUPA

Mislav Benić
Filozofski fakultet, Zagreb

Rođen je u Osijeku 1981. Od prosinca 2006. radi kao znanstveni novak na Odsjeku za klasičnu filologiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, na *Neolatina Croatica* (glavni istraživač prof. dr. Darko Novaković). Osobito ga zanimaju rimska metrika i prozodija, latinska sintaksa, baltoslavenska akcentologija i dijalektologija. Istraživao je prozodijske i metričke osobitosti u latinskim pjesmama Frane Božićevića Natalisa, te osječku akcentuaciju.

Dr. Elisabeth von Erdmann
Universität Bamberg

Rođena je u Frankfurtu na Majni 1956. Doktorirala je 1986, obranivši disertaciju »*Poema bez heroja* Ane Ahmatove«. a 1988. je pokrenula biblioteku »Vrela i prinosi za hrvatsku kulturnu povijest« i u njoj objavila brojna vrijedna izdanja. Kao sveučilišna profesorica drži katedru za slavenske književnosti na Sveučilištu Otto-Friedrich u Bambergu (Bavarska) i sustavno se zalaže za afirmaciju hrvatskoga književnog jezika kao posebnoga slavenskog jezika. Dopisni je član HAZU; dobitnica Odličja Ruđera Boškovića za zasluge u znanosti (1997) i Godišnje nagrade INE za promicanje hrvatske kulture u svijetu za 2000. Njezina područja istraživanja pokrivaju povijest ruske i ukrajinske književnosti, uključujući također studije i teme hrvatske kulturne povijesti. Njezine publikacije obuhvaćaju monografije i kraće radove o ukrajinskom filozofu Grigoriju Skovorodi, o ruskoj pjesnikinji Ani Ahmatovoj i dr. te mnoge radove s područja kroatistike (Kašić, Bandulavić, Džamanjić, Divković, Marulić), iz teorije književnosti i kulturne povijesti.

Dr. Marijana Horvat
Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb

Rođena je 1966. godine u Virovitici. Diplomirala je hrvatski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Na istom je fakultetu magistrirala te doktorirala s temom *Jezik Marulićeva djela »Od naslidovan'ja Isukarstova i od pogarjen'ja tašćin segasvitnjih«*. Radi u Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje u Zagrebu. Voditeljica je projekta *Tekstologija hrvatske pisane baštine* i suradnica na projektu *Tvorbeni modeli u hrvatskoštokavskim dopreporodnim rječnicima*. Bavi se proučavanjem povijesti hrvatskoga jezika i povijesnom leksikografijom.

Dr. Neven Jovanović
Filozofski fakultet, Zagreb

Latinist, docent je na Katedri za latinski jezik i rimsku književnost Odsjeka za klasičnu filologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Osim Marulićem, bavi se hrvatskim pravnim piscima 18. stoljeća te problemima izdavanja novolatinskih tekstova. Objavio više studija o Maruliću u godišnjaku *Colloquia Maruliana*. Doktorirao je s temom *Problemi uspostave novolatinske stilistike na primjeru Marulićeva »Evanđelistara«*. S grčkoga preveo dvije Euripidove drame (*Heraklo* i *Alkestida*, 2004) i Eshilovu trilogiju *Orestija* (2006). Objavio knjigu kolumni što ih redovno tiska u *Zarezu* pod naslovom *Noga filologa* (Zagreb 2006). Područje interesa: stilistika, književna i uporabna latinska proza, didaktika latinskog jezika, humanistička informatika.

Mr. Branko Jozić
Marulianum, Split

Rodio se 1960. Magistrirao na Augustinianumu u Rimu 1991. Od 1995. radi u *Marulianumu*. Objavio knjigu *Problem religijske netolerancije* (1995); zajedno s Bratislavom Lučinom knjigu *Bibliografija Marka Marulića. Prvi dio: tiskana djela (1477-1997)* (1998); nekoliko knjiga prijevoda te više članaka s religijsko-filozofskog i kulturološkog područja.

Dr. Francisco Javier Juez Gálvez
Komplutsko sveučilište, Madrid

Rodio se u Madridu 1962. Završio je klasičnu filologiju i romanistiku na Komplutskom sveučilistu, gdje je i doktorirao iz filologije 1993. Sveučilišni profesor, književni prevoditelj i stalni sudski tumač. Bio je gostujući profesor i istraživač u Bugarskoj, Hrvatskoj i Njemačkoj. Odlikovan nagradom »Fundacije Pastor za klasične studije« 1985; za tematski Marulićev broj časopisa *Studia Croatica* (Buenos Aires 2002) dobio je nagradu *Davidias*. Slavistične i balkanističke studije objavio je u Španjolskoj i u inozemstvu; marulologiji je posvetio više priloga, objavljenih u *Colloquia Maruliana*, *Eslavística Complutense*, *Studia Croatica*, *Calamus Renascens*, *Mundo Eslavo*. Povjerenik velikih Marulićevih izložbi u Nacionalnim knjižnicama u Lisabonu (2001) i u Madridu (2002) i dr.

Dr. Amir Kapetanović
Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb

Rođen je 1975. u Pakracu. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirao je hrvatski jezik i književnost (1997), a na istom je fakultetu magistrirao (2001) i doktorirao (2004). Trenutačno je u zvanju znanstvenoga suradnika u Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje u Zagrebu. U matičnom je Institutu voditelj Odjela za povijest hrvatskoga jezika i povijesnu leksikografiju i projekta Starohrvatski rječnik. Predaje na diplomskim i poslijediplomskim studijima u Zagrebu i Rijeci, sudjeluje na domaćim i međunarodnim znanstvenim skupovima. Dobitnik je Nagrade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za 2006. godinu u području filoloških znanosti. Područja njegova znanstvenoga interesa su: povijest hrvatskoga jezika, jezikoslovlja i pismenosti, srednjovjekovna i rano novovjekovna književnost, leksikografija i tekstologija.

Dr. István Lőkös
Filozofski fakultet, Debrecen

Rodio se 1933. u Egeru (Mađarska). Do umirovljenja bio je redoviti profesor na Katedri za komparativnu književnost u Debrecenu. Organizirao je 1992. Katedru za povijest srednjoeuropskih i istočnoeuropskih književnosti na

Filozofskom fakultetu u Miskolcu, gdje je kao redoviti profesor predavao do 1997. povijest hrvatske književnosti. Od 1996. kao gost-profesor predaje Povijest hrvatsko-mađarskih književnih veza na Katedri za hungarologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Njegovi znanstveni i stručni radovi tiču se najviše povijesti hrvatske i mađarske književnosti, odnosno hrvatsko-mađarskih književnih veza i drugih slavenskih književnosti. Godine 2000. izabran je za dopisnog člana HAZU. Dobitnik je Godišnje nagrade INE za promicanje hrvatske kulture u svijetu za 2002. godinu i nagrade *Davidias* Društva hrvatskih književnika (1997. i 2008). Na mađarski je preveo Marulićeve *Juditu*, *Suzanu*, *Tužen'je grada Hjeropolima* i *Molitvu suprotiva Turkom te Pod starim krovovima* K. Š. Gjalskog; sastavio je *Antologiju hrvatske književnosti* na mađarskom; autor je niza kroatističkih studija na mađarskom, hrvatskom i njemačkom jeziku: *Povijest hrvatske književnosti* (1996); *Hrvatsko-mađarske književne veze* (1998); *Od Marulića do Krležę* (2003); *Croatohungarica* (2008).

Mr. Bratislav Lučin
Marulianum, Split

Rodio se u Splitu 1956. Diplomirao na Filozofskom fakultetu u Zadru, magistrirao na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Od 1986. radi kao urednik u Književnom krugu Split, a od 1995. voditelj je *Marulianuma*. Suurednik (s N. Jovanovićem i B. Jozićem) godišnjaka *Colloquia Maruliana*, glavni urednik edicije *Sabrana djela Marka Marulića*. Područja interesa: hrvatski latinizam, opus Marka Marulića, recepcija Erazma Rotterdamskog u hrvatskoj književnoj kulturi. S Brankom Jozićem objavio knjigu *Bibliografija Marka Marulića. Prvi dio: tiskana djela (1477-1997)* (1998). Priredio izbore iz Marulićeva opusa: na španjolskom – *Marko Marulić (1450-1524)*, edición española: F. J. Juez Gálvez (2000); na hrvatskom – *Marko Marulić, Duhom do zvijezda* (2001); na engleskom – *The Marulić Reader* (2007); na njemačkom *Marko Marulić (1450-1524)* (2008); priredio knjige *Marulićev opis Splita* (2005); Frane Božićević: *Život Marka Marulića* (2007) i *Iter Marulianum: od Splita do Venecije tragovima Marka Marulića = da Spalato a Venezia sulle tracce di Marko Marulić* (2008). S Darkom Novakovićem za ediciju *Sabrana djela* priredio i preveo Marulićeve *Latinske stihove* (2005).

Dr. Dragica Malić
Znanstvena savjetnica u miru, Zagreb

Rođena je u Zagrebu 1934., gdje je završila osnovno, srednje i fakultetsko obrazovanje. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu magistrirala je 1970. i doktorirala 1986. godine s temama iz jezičnopovijesne problematike. Od prvoga radnog dana 28. travnja 1960. do posljednjega pred umirovljenje 27. prosinca 2004. radila je u današnjemu Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje, gdje je od zvanja asistentice napredovala do znanstvene savjetnice. Radila je na poslovima suvremenoga hrvatskog književnog jezika i njegove povijesti te povijesne leksikografije, a više je godina bila i voditeljica pripadnih institutskih projekata. Ipak joj je temeljni znanstveni interes vezan uz jezičnu povijest. Bavi se starim hrvatskim tekstovima na sva tri hrvatska pisma, ali u središtu su joj znanstvenoga interesa najstariji hrvatski latininički spomenici, a u posljednje vrijeme osobito problemi srednjovjekovne hrvatske latiničke grafije. Osmislila je i posljednje tri radne godine vodila projekt rječnika hrvatskoga književnog srednjovjekovlja pod naslovom *Hrvatski rječnik do Marulića i njegovih suvremenika*, koji sada ima novoga voditelja, a – vezano uz nov način prijavljivanja znanstvenih projekata – donekle je izmijenio koncepciju i naslov.

Dr. Hrvojka Mihanović-Salopek
HAZU, Zagreb

Rođena u Zagrebu 1961. Godine 1984. diplomirala je hrvatsku književnost i jezik na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, te na istom fakultetu 1990. magistrirala i 1998. doktorirala. Godine 2002. izabrana je u zvanje znanstvenog suradnika u Zavodu za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU. Autorica je četiriju knjiga: *Hrvatska himnodija (od srednjeg vijeka do preporoda)* (1992); *Hrvatska crkvena himnodija 19. stoljeća* (2000); *Tihi pregaoci visovačko-skradinskog područja (Doprinos franjevacu hrvatskoj himnodiji i duhovnoj književnosti)* (2004); *Iz duhovnog perivoja* (2005); objavila je također brojne znanstvene i stručne radove u raznim zbornicima i časopisima. Područja posebnoga zanimanja: hrvatska himnodija; dječja književnost.

Dr. Miroslav Palameta
Filozofski fakultet, Split

Rodio se 1949. Redoviti je profesor na Filozofskom fakultetu u Splitu i na Filozofskom fakultetu u Mostaru. Autor nekoliko knjiga i niza znanstvenih tekstova. Pisao i piše o usmenoj narodnoj, suvremenoj i starijoj hrvatskoj književnosti, kulturnoj prošlosti i likovnoj baštini srednjeg vijeka (stećci, romanička i gotička likovnost, minijature, pečati).

Dr. Olga Perić
Filozofski fakultet, Zagreb

Umirovljena kao redoviti profesor Filozofskog fakulteta u Zagrebu, gdje je od 1971. godine na Odsjeku za klasičnu filologiju predavala kolegije iz povijesti latinskoga jezika. Posebno se bavi hrvatskim srednjovjekovnim latinitetom priređujući kritična izdanja i filološke analize (*Historia Salonitana*, *Cronica Iadertina*, *Trpimirova isprava* i dr.). Istražuje djela hrvatskih latinista: Jana Panonija, Ivana Viteza od Sredne, Franje Nigera, Jurja Divnića, Adama A. Baričevića.

Dr. Sanja Perić Gavrančić
Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb

Rođena je 1967. godine u Zagrebu. Diplomirala je klasičnu filologiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Na istom je fakultetu magistrirala te doktorirala s temom *Ferićeve basne – problemi uspostave žanra u različitim jezičnim medijima*. Radi u Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje na projektu *Tvorbeni modeli u hrvatskoštokavskim dopreporodnim rječnicima*. Prevela je na hrvatski jezik Kašičeve *Institutiones linguae Illyricae*. Područje interesa teme su iz hrvatskoga latinizma i povijesne leksikografije.

Franz Posset
Beaver Dam, Wisconsin, USA

Samostalni njemačko-američki znanstvenik. Diplomirao teologiju na sveučilištu u Tübingenu i potom na Marquette University u Milwaukee / USA. Radove je objavljivao u katoličkim i luteranskim časopisima, autor je više knjiga, među kojima *Pater Bernhardus: Martin Luther and Bernard of Clairvaux* (1999), *The Front-Runner of the Catholic Reformation: The Life and Works of Johann von Staupitz* (2003), *The Two-Fold Knowledge...from the Works of Bernard of Clairvaux* (2004), *Renaissance Monks: Monastic Humanism in Six Biographical Sketches* (2005). Sada se bavi renesansnim laičkim teozozima, uključujući i Marulića i Johanna Reuchlina. Za rad »Polyglot Humanism in Germany c. 1520« u časopisu *Renaissance and Reformation* (2003) dobio je prvu godišnju nagradu Natalie Zemon Davis Prize (Canada).

Dr. Gorana Stepanić
Madrid

Rodila se 1973 u Zagrebu. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1997. diplomirala komparativnu književnost i latinski jezik, 2001. magistrirala, a 2005. doktorirala radom *Hrvatsko pjesništvo na latinskom u sedamnaestom stoljeću: stilske tendencije i žanrovski inventar*. Od 1997. do 2007. radi kao asistentica na Odsjeku za klasičnu filologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, a od 2007. do 2008. kao docentica. Trenutno je na poslijedoktorskoj istraživačkoj stipendiji u Madridu te predaje kolegije iz rimske književnosti na sveučilištima u Zadru i Puli. Objavila je niz znanstvenih i stručnih članaka o hrvatskim latinistima (Marulić, Vičić, Vitezović, B. Bošković, Bruerević, Čobarnić, Gradić). Bavi se i prevođenjem s klasičnog i humanističkog latinskog.

Petra Šoštarić
Filozofski fakultet, Zagreb

Rođena 1983. u Brežicama, Republika Slovenija. Godine 2007. diplomirala klasičnu filologiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Koautorica je

rada »Frano Lucijan Gundulić i njegova novela *Baptistinus*«. nagrađenog Nagradom Fakultetskog vijeća. Kao stipendistica dvaput boravila u Grčkoj u ljetnoj školi novogrčkog jezika. Na Marulićevim danima 2007. sudjelovala u radu studentske radionice. Knjižničarka je na Odsjeku za klasičnu filologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, na kojem pohađa postdiplomski studij lingvistike.

Dr. Kristina Štrkalj Despot
Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb

Rođena je 1978. godine u Jajcu. Osnovnu školu i Jezičnu gimnaziju završila je u Splitu. Diplomirala je kroatistiku 2002. godine na Filozofskome fakultetu u Zagrebu. Doktorirala je 2007. godine na Poslijediplomskom znanstvenom studiju lingvistike temom *Sintaksa složene rečenice u srednjovjekovnim hrvatskim verzijama legende o vitezu Tundalu*. Radi u *Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje* kao znanstvena suradnica na projektu Starohrvatski rječnik. Primarna područja njezina znanstvenoga interesa jesu: tekstologija, povijest hrvatskoga jezika, sintaksa (sinkronijska i dijakronijska) i leksikografija.

Bratislav Lučin
ITER MARVLIANVM
Od Splita do Venecije tragovima Marka Marulića
Da Spalato a Venezia sulle tracce di Marko Marulić
Viella, Rim, 2008.

Iter Marulianum – Marulićevsko putovanje poziv je da se krene na pomalo neobičan put. Neobičnost nije u izboru odredišta – jer ona su i otprije dobro poznata, dapače slavna – nego u razlogu putovanja, a još više u vodiču kojeg ćemo slijediti. Riječ je o Marku Maruliću (1450-1524), književniku koji je djelovao u Splitu u vrijeme procvata renesansnog humanizma, piscu čije su knjige u proteklih petsto godina doživjela otprilike isto toliko izdanja, a djela su mu do danas prevedena na dvanaest jezika i tiskana u pedesetak gradova Europe i svijeta. Najpoznatiji kao kršćanski humanist, latinski pisac i pjesnik epa *Judita*, Marulić je istodobno i mnogo više: humanistički naobražen

ljubitelj antike, plemić, renesansni građanin i trgovac, intelektualac europskih uvida. Obzori njegovih interesa protežu se od antike do suvremenosti, od ovozemaljskoga i vremenitoga do onostranoga i vječnoga. Taj spoj lokalnog i univerzalnog, kozmopolitskog i patriotskog, može se odčitati i u tijeku njegova života, i to upravo promotrimo li ga ne samo kao vremenski slijed događaja, *curriculum*, nego kao kretnje kroz prostor, *iter*.

Povezujući dvije obale Jadrana, putanja Marulićeva života na svoj način svjedoči o bogatstvu međusobnih veza, pokazuje da su važni i rub i središte, i idilični *otium* i urbani *negotium*, i staro i novo, i domaće i svjetsko. Upravo zbog toga čini se vrijednim i nakon pet stoljeća slijediti stope staroga meštra. Otkriti te tragove, kao i podatke o Marulićevim knjigama i rukopisima u knjižnicama Veneta, pa i čitave Italije – to je bila svrha potprojekta VALMAR, ostvarenoga u sklopu projekta INTERADRIA (Interreg III A) »Eredità culturali dell'Adriatico: conoscenza, tutela e valorizzazione«. Rezultati potprojekta izneseni su u knjizi koju čitatelj drži u rukama, ali i na Marulićevu trojezičnom, talijansko-hrvatsko-engleskom internetskom sjedištu (<http://marulianum.storia.unipd.it/>).

LEKSIKON MARINA DRŽIĆA S BIBLIOGRAFIJOM
(Urednici: Slobodan P. Novak, Milovan Tatarin,
Mirjana Mataija i Leo Rafolt)
Leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, Zagreb, 2009.

Ovo je prvi leksikon posvećen jednomu hrvatskom dopreporodnom književniku i jedno od kapitalnih djela Leksikografskog zavoda »Miroslav Krleža«, na kojem je radilo četvero urednika u suradnji s više od sto domaćih i stranih znanstvenika. Oni su u približno 1000 natuknica ujedinili znanja različitih struka o liku i djelu Marina Držića, njegovu dobu i suvremenicima. Temeljito je obrađen Držićev književni opus – opisana su njegova tiskana i rukopisna djela, a svaka natuknica sadrži bibliografski opis, kratak sadržaj, žanrovski, versifikacijski, stilski i komparativni opis.

Leksikonom je obuhvaćen i kazališni aspekt Držićevih djela: prostori u kojima su izvođene njegove drame, kazališne družine, kostimografija, renesansni traktati o scenografiji. Djelo problematizira nejasna mjesta iz Držićeva životopisa, donosi spoznaje Držićevih historioografa 18. i 19. stoljeća, kao i moderne držićologije, o materijalnoj kulturi njegove svakodnevice, osobama s kojima je bio u kontaktu te političkom kontekstu njegova rada i djelovanja.

Sam Leksikon prati i zaseban svezak »Bibliografija – Literatura«, kojem je sunakladnik NSK.

Anica Nazor
»JA SLOVO ZNAJUĆI GOVORIM...«
Knjiga o hrvatskog glagoljici
(Priredili Srećko Lipovčan i Zlatko Rebernjak)
Erasmus Naklada, Zagreb, 2008.

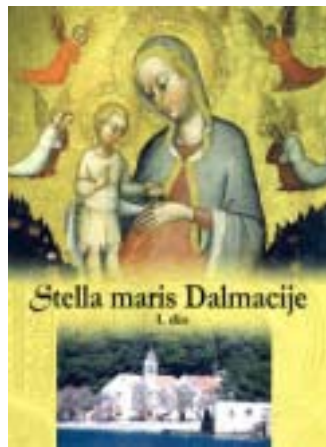
»... Valjalo bi pohvaliti hrvatske glagoljaše kao uzor marljivosti u prepisivanju glagolskih knjiga; pače, kad bi jednom došlo do toga, da se u fotografskim snimcima sastave i izdadu najkrasnije pisani, s ornamentima u početnim slovima ukrašeni primjeri ove književne produkcije, divio bi se i domaći i strani bespristrani svijet jednoj stranici sredovječne hrvatske kulture...«

(Vatroslav Jagić, 1913).

Ova knjiga o hrvatskoj glagoljici namijenjena je svima koje zanima jedna od najvažnijih posebnosti hrvatske kulture i koji o njoj žele (sa)znati ono najvažnije. Iako najstarije slavensko pismo uopće, glagoljica je ne samo zaživjela u svim porama društvenoga života, nego se i najdulje zadržala baš na našem tlu: više od tisuću godina. Temeљem rezultata znanstvenih istraživanja domaćih i inozemnih stručnjaka u proučavanju glagoljice (o čemu svjedoči i u knjizi naveden popis literature), ova je knjiga prva koja i riječju i slikom dočarava ljepotu i raskoš glagoljske baštine, otvara sva područja na kojima je hrvatska glagoljica bila u uporabi, dokumentira ih najvažnijim primjerima, nastojeći popularizirati i promicati rezultate znanosti.

Već pogled u kazalo otkriva vremensku i prostornu, sadržajnu i tematsku širinu glagoljičkog spektra. Pred nama je živa knjiga koja u našu svakodnevicu doziva mnogobrojna značenja i vrijednosti tisućljetne hrvatske glagoljaške kulture, njene kontinuirane sveze sa svijetom, sve do današnjih dana, kad je s pravom smatramo jednim od simbola našega naroda i zemlje.

Dokumentarni film
STELLA MARIS DALMACIJE
(Duhovna marijanska baština splitskoga književnog kruga)
Produkcija filma: *Udruga Prosoli – Sveta glazba*,
scenaristica: Hrvojka Mihanović-Salopek,
realizacija: Hrvojka Mihanović-Salopek i Miroslav Mahečić

Film *Stella maris Dalmacije* (1. dio) prikazuje štovanje Bogorodice u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji i Hvarskoj biskupiji od srednjeg vijeka preko renesanse do današnjih dana. Predstavljena su znamenita marijanska svetišta te najznačajnija djela iz teološke, književne, likovne i glazbene baštine posvećene Gospi.

Snimljeni su kameni spomenici na čast Bogorodici iz vremena hrvatskih vladara te rijetke knjige i rukopisi Marka Marulića, Frane Božićevića Natalisa, Ivana Lucića, Koriolana Cipika, Petra Lucića, Ivana Lulića, Mateja Albertija Matulića, Dominika Armanova, Hanibala Lucića, Petra Hektorovića, Hortenzija Bartučevića, Lovre Grizogona, Andrije Vitaljića, Bone Razmilovića, Filipa Grabovca, Andrije Kačića-Miošića, Petra Kneževića, Mateja Čulića, kao i najstarijega Splitskog evangelijara (580-600. god.) i Trogirskog evanđelistara (11-13. st.). Film nas upoznaje i s likovnim djelima srednjovjekovnih majstora Radovana i Andrije Buvine te Blaža Jurjeva Trogirana, Ivana Duknovića, Andrije Alešija, Nikole Firentinca, Girolama da Santacroce, Jacopa Tintoretta, Benedetta Diane, Antonija Molinarija, Mateja Pončuna i drugih. U glazbi je prisutna tradicija koralnog pjevanja i specifičnoga glagoljaškog pjevanja očuvanog u puku.

Ivo Malec
EPISTOLA*
Kantata za sole, zbor i orkestar
(latinski tekst: Marko Marulić)

Hrvatski skladatelj Ivo Malec (1925) studirao je na Filozofskome fakultetu u Zagrebu te kompoziciju (diplomirao 1954. u razredu Mile Cipre) na zagrebačkoj Muzičkoj akademiji. Od godine 1959. stalno boravi u Parizu, gdje je pristupio Skupini za glazbena istraživanja koju je 1960. osnovao Pierre Schaeffer. Kao profesor kompozicije na pariškom Visokom državnom konzervatoriju (1972–1990) Malec je bitno pridonio odgoju cijele plejade skladatelja koji pripadaju srednjem naraštaju francuske glazbe, a uz to je održao i niz majstorskih tečajeva u Francuskoj i drugdje (Njemačka, Švicarska, Argentina, Kina, Japan, Kanada itd.). Autor je šezdesetak djela svih vrsta i tehnika, od orkestralnih do instrumentalnih i vokalnih, od scenskih do elektroakustičkih (konkretnih, analogijskih i numeričkih), od solističke do »miješane« glazbe za koju se osobito zanimao. Među visokim priznanjima za njegov rad treba spomenuti odličje *Commandeur des Arts et Lettres*, *Chevalier de l'Ordre National du Mérite*, *de la Légion d'honneur*, najvišu francusku nagradu za umjetnost *Grand Prix National de la Musique 1992*, *Grand Prix de la SACEM* i više *Grand Prix*a za ploče.

U povodu praizvedbe *Epistole*, 10. prosinca godine 2006. u Velikom auditoriju Koncertne dvorane *Philharmonie* u Luksemburgu, kada je solistima (Claudia Barainsky, Marjana Lipovšek, Robin Leggate i Ralf Lukas) Zborom Češke filharmonije iz Brna i Luksemburškom filharmonijom ravnao Emmanuel Krivine, skladatelj je napisao:

»Sredinom devedesetih godina minuloga stoljeća slučajno mi je došla u ruke potresna *Poslanica*, koju je godine 1522. godine Marko Marulić na latinskom jeziku uputio papi Hadrijanu VI., moleći ga za pomoć u otporu

---

* U veljači 2009. objavljen je CD Ivo Malec: *Epistola*, Cantate pour solistes, choeur et orchestre; *Arc-en-cello*, Concerte pour violoncelle et orchestre, u izdanju Timpani. Iz tehničkih razloga nije bilo moguće na Marulićevim danima predstaviti taj CD, ali ovdje barem dajemo informaciju o tom izdanju, kao važnu prilogu međunarodnoj recepciji Marulićeva djela. Ujedno podsjećamo da je prva hrvatska izvedba *Epistole* održana 29. siječnja 2009. u dvorani »Vatroslav Lisinski« u Zagrebu, pod ravnanjem maestra Nikše Bareze i u nazočnosti skladatelja. Svirao je Simfonijski orkestar HRT-a, dok su solisti i zbor bili isti kao i na luksemburškoj praizvedbi, samo što je umjesto mezzosopranistice Marjane Lipovšek pjevala Kora Pavelić. (Op. ur.)

turskoj invaziji koja je već doprla do vrata njegova rodnog Splita. Čitajući tu *Epistolu* (u francuskom prijevodu) bio sam neočekivano i duboko potresen, jer sam u njoj našao očitu paralelu između Marulićeva opisa strahota te invazije i onih koje je pretrpjela moja rodna zemlja u ratu devedesetih godina; kao da je pisac bio, još jedanput i gotovo pet stoljeća kasnije, njihov neposredni svjedok. Iako ni duhovni sadržaj ni literarni oblik *Poslanice* nije *a priori* upućivao na neko glazbeno ostvarenje, skladatelj je u meni u istom trenutku čuo njegov 'zvuk'. Sve to vjerojatno zato što se, usprkos i onkraj njezina preciznog duhovno-domoljubnog cilja, u meni probudila želja da i sam kažem jednim glazbenim djelom da riječi poput sloge, ljubavi i mira nisu tek prazne riječi. Odlučio sam stoga — budući da slični osjećaji ne samo da ne rješavaju pitanje glazbe, nego ga čine još težim — da tu zamisao ostavim po strani kako bih je pustio da sama ili sazrije ili umre. Ona je u idućih desetak godina izabrala put polaganog sazrijevanja i potom me pozvala da joj se ozbiljno posvetim. Tako sam napokon mogao pristupiti koncepciji nadasve opsežnog projekta i predložiti ga zatim organizatoru 'Luxembourg et Grande Région, Capitale européenne de la Culture 2007', koji mi je, u dogovoru s Luksemburškom filharmonijom, djelo naručio za inauguralni koncert te svečane godine kulture.«

Juan de Torquemada,
Expositio brevis & utilis super toto Psalterio,
Romae 1476.

Summa dominis Azonis,
Lugduni, 1546.

Treća latinistička radionica
INKUNABULA: IZMEĐU KODEKSA I KNJIGE 16. STOLJEĆA

Voditelji:

Dr. Josip Dukić (Katolički bogoslovni fakultet, Split)

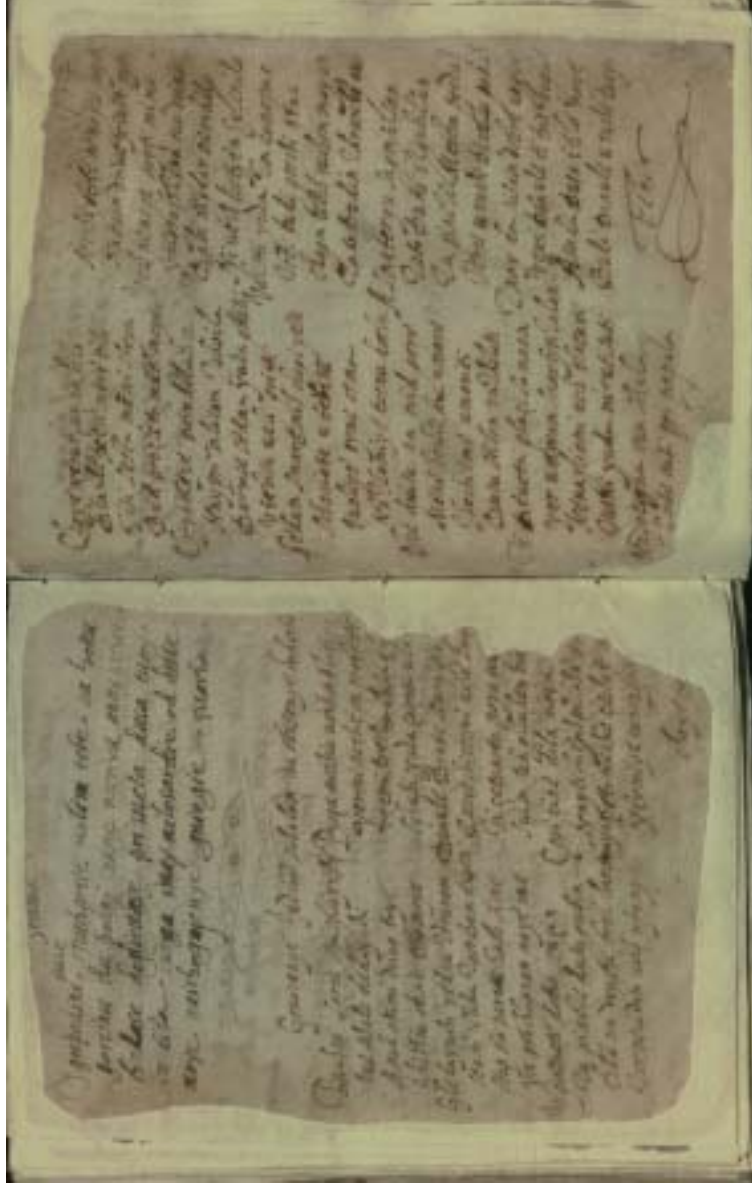
Dr. Neven Jovanović (Filozofski fakultet, Zagreb)

Dr. Vicko Kapitanović (Katolički bogoslovni fakultet, Split)

Sudjeluju: studenti Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Splitu,
Filozofskog fakulteta u Zadru i Filozofskog fakulteta u Zagrebu

Kodikološka radionica u okviru Međunarodnog skupa o Marku Maruliću ima za cilj upoznati njezine polaznike s kodeksom i tiskanom knjigom 15. i 16. stoljeća. Program radionice obuhvaća dva predavanja i rad u skupinama. Kroz dva predavanja namjera je upoznati studente s osnovama kodikologije, znanstvene discipline o rukopisima. Kodikologija se u užem smislu bavi procesom nastajanja kodeksa, njegovom materijalnom stranom, tj. materijom, formom, strukturom, uvezom i ukrasnim aspektima. Kodikologija u širem smislu proučava razne aspekte recepcije kodeksa u javnosti. Nakon opisa kodeksa slijedi izlaganje o prvim tiskanim knjigama, inkunabulama, kao i o tiskanim knjigama 16. stoljeća. Ono što je zanimljivo odnosi se na sličnosti i razlike između kodeksa i prvih rukopisnih knjiga. Osobita pažnja bit će usmjerena na pravila za katalogizaciju kodeksa i prvih tiskanih knjiga. Predavanja će biti popraćena radionicama u kojim će studenti s voditeljima proučiti nekoliko inkunabula i *cinquecentina* i zajednički ih opisati.

Petar Lucić: *Variata* (kraj 16. st.)

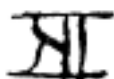

Druga kroatistička tekstološka radionica
VARIJANTNOST PJESNIČKOGA TEKSTA U 15. I 16. STOLJEĆU

Voditelj: Dr. Amir Kapetanović

Sudjeluju: studenti kroatistike iz Zadra i studenti poslijediplomskoga studija
Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika u Rijeci

U skladu s temom ovogodišnjih Marulićevih dana, tema druge kroatističke radionice u Splitu bit će *Varijantnost pjesničkoga teksta u 15. i 16. stoljeću*. Voditelj radionice govorit će studentima u kratkom uvodnom izlaganju o inačicama nekih hrvatskih srednjovjekovnih i ranih novovjekovnih tekstova i upoznat će ih s novijim tekstološkim pristupima varijantnim tekstovima (ne samo pjesničkim) koji nastaju prije i poslije izuma tiska. Studenti će transkribirati jedan Judin monolog poznat iz prikazanja *Muka Spasitelja našega* (glagoljica, 1556.) i iz Lucićeva *Vartla* (latinica, druga polovina XVI. st.). Na temelju analize dvaju predložaka utvrdit će se njihove podudarnosti i razlike s kritičkim osvrtom na neke dosadašnje objave tih ulomaka. Analiza bi trebala potaknuti raspravu o načinima prezentacije varijantnih tekstova u (kritičkim) izdanjima.

42

Handwritten text in a Gothic script, likely a liturgical or devotional text. The page features several large, ornate initials in red and black ink, marking the beginning of new sections. The text is arranged in a single column with some marginalia.

Handwritten text in a Gothic script, continuing from the previous page. A prominent feature is a large, highly decorated initial 'S' in red and black, which begins a new section. To the right of the text, there is a small, detailed illustration of a figure, possibly a saint or a religious figure, seated and holding a book. The page is numbered '43' in the top right corner.

COLLOQVIA MARVLIANA XVIII
(Književni krug Split – *Marulianum*, 2009)

SADRŽAJ
CONTENTS

- Neven Jovanović: Rukopisi *Regum Delmاتيę atque Croatię gesta Regum Delmاتيę atque Croatię gesta a Marco Marulo Spalatensi patritio Latinitate donata* (edidit Neven Jovanović)
- Marko Špikić: Razmjene spoznaja o antici u poslanicama hrvatskog humanizma 15. stoljeća / *Exchange of Knowledge about Antiquity in the Epistles of Croatian Humanism in the 15th Century*
- Diana Sorić: Klasifikacija pisama Antuna Vrančića / *The Classification of the Letters of Antun Vrančić*
- Amir Kapetanović: Govorni činovi i formalna/neformalna komunikacija u hrvatskim renesansnim poslanicama / *Speech Acts and Formal and Informal Communication in Croatian Renaissance Epistles*
- Franz Posset: Open Letter of a Croatian Lay Theologian to a »German« Pope: Marko Marulić to Adrian VI / *Otvoreno pismo hrvatskoga teologa laika »njemačkom« papi: Marko Marulić Hadrijanu VI.*
- Dragica Malić: Marulić i crkvenoslavenska tradicija / *Marulić and the Church Slavonic Tradition*
- Dubravka Bogutovac: Katalog u zrcalu: srednjovjekovna mizogina pjesma *Ženska ljubav* i *Anka satira* Marka Marulića / *Catalogue in a Mirror: the Medieval Misogynous Poem Woman's Love and Anka a Satire of Marko Marulić*
- Kristina Štrkalj Despot: Problem interpunkcije u izdanjima Marulićevih hrvatskih djela / *The Problem of Punctuation in the Editions of Marulić's Croatian Works*
- Branko Jozić: Marulić i dualistička napast / *Marulić and the Dualist Temptation*
- Ivan Bodrožić: Jeronimov utjecaj na Marulićev opis četvorice Evanđelista u djelu *De humilitate et gloria Christi* / *Jerome's Influence on Marulić's Description of the Four Evangelists in De humilitate et gloria Christi*
- Francisco Javier Juez Gálvez: André Rodrigues de Évora, un maruliano portugués del siglo XVI / *Andreas Eborensis, portugalski čitatelj Marulića iz 16. stoljeća*

Mladen Parlov: Jedinstvo Europe i Marko Marulić / *The Unity of Europe and Marko Marulić*

Tamara Tvrtković: *Descriptio urbis Spalatensis* Ivana Tomka Mrnavića / *The Descriptio Urbis Spalatensis of Ivan Tomko Mrnavić*

Dragica Malić i Amir Kapetanović (ur.): Pjesma *Od dvora nebeskoga iz Trogirsko-splitske pjesmarice* (Rezultati rada kroatističke tekstološke radionice »Paleografija čitanja hrvatskih novovjekovnih latiničkih rukopisa«, Split, 21-22. travnja 2008.) / *The Poem On the Court of Heaven from the Trogir and Split Book of Poems*

K r o n i k a

Bratislav Lučin: Marko Marulić – kroatischer Dichter und europäischer Humanist

Elisabeth von Erdmann: Marko Marulićs Werke in der deutschen Kultur

Nagrade Dana hrvatske knjige 2008.

Nagrada *Judita*

Nagrada *Davidias*

Nagrada *Slavić*

Obavijest o promjeni u Uredništvu *Colloquia Maruliana* i zahvala Mirku Tomasoviću

B i b l i o g r a f i j a

Branko Jozić: Bibliografija Marka Marulića 2008.

Bratislav Lučin: Nikica Kolumbić (1930-2009) – *in memoriam*

Referiranost

Upute suradnicima

Instructions for Contributors

NAGRADA DANA HRVATSKE KNJIGE

Pravilnik

Nagradu Dana hrvatske knjige dodjeljuje Društvo hrvatskih književnika – pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture Republike Hrvatske.

Tri su nagrade: »Judita«, »Davidias«, »Slavić«

Nagrade su godišnje.

Nagrade se dodjeljuju u Splitu na Dan hrvatske knjige – 22. travnja tekuće godine.

»Judita« – Nagrada Dana hrvatske knjige za najbolju knjigu ili studiju o hrvatskoj književnoj baštini, posebno o humanističko-renesansnoj.

»Davidias« – Nagrada Dana hrvatske knjige za najbolji prijevod djela iz hrvatske književne baštine na strane jezike ili za najbolju knjigu, odnosno studiju inozemnog kroatista o hrvatskoj književnoj baštini.

»Slavić« – Nagrada Dana hrvatske knjige za najbolji autorski knjigom objavljeni prvenac.

Sva djela (prvotisak) koja se predlažu za nagrade moraju biti objavljena od 1. siječnja do 31. prosinca prethodne godine.

Nagrade se sastoje od novčanog dijela: »Judita« – 10.000 kuna, »Davidias« – 10.000 kuna, »Slavić« – 2.500 kuna i povelja.

Nagrade uručuju: ministar kulture Republike Hrvatske i predsjednik Društva hrvatskih književnika.

Gradonačelnik Splita sve nagrađeničke daruje zlatnikom grada Splita.

Odluku o nagrađenim djelima, odnosno o autorima nagrađenih djela donosi Povjerenstvo Nagrade Dana hrvatske knjige.

Upravni odbor Društva hrvatskih književnika imenuje Povjerenstvo Nagrade Dana hrvatske knjige – na rok od četiri godine.

Povjerenstvo je u radu i odlučivanju samostalno.

Povjerenstvo bira tajnika – na rok od četiri godine.

Tajnik organizira i vodi rad Povjerenstva te po potrebi, a obvezatno jednom godišnje, o radu Povjerenstva izvješćuje Upravni odbor Društva hrvatskih književnika i Ministarstvo kulture Republike Hrvatske.

Ako je djelo člana Povjerenstva među prijedlozima za nagradu, onda taj član ne sudjeluje u radu Povjerenstva prilikom glasovanja.

O svakoj nagradi odluka se donosi većinom glasova.

Kad je nagrađenik strani državljanin, o dodijeljenoj nagradi treba ga izvijestiti najmanje trideset dana prije same dodjele.

Povjerenstvo odlučuje i o autorima obrazloženja o nagradama.

Troškove rada Povjerenstva, novčane iznose nagrada, izradbu povelja, organizaciju dodjele nagrada i honorar autorima obrazloženja osigurava Ministarstvo kulture Republike Hrvatske.

Sve navedene troškove Društvo hrvatskih književnika prijavljuje Ministarstvu kulture kao dio svoje redovne godišnje djelatnosti.

Povjerenstvo Nagrade Dana hrvatske knjige u 2008.
Nikola Batušić, Jakša Fiamengo, Bratislav Lučin, Tonko Maroević
i Cvijeta Pavlović

Tajnik Povjerenstva Nagrade Dana hrvatske knjige:
Cvijeta Pavlović

NAGRADA DANA HRVATSKE KNJIGE

Do sada nagrađeni:

1997.

- Judita* — Pavao Pavličić: *Studije o Osmanu*, ZAZNOK, Zagreb 1996.
- Davidias* — István Lőkös: *A horvát irodalom története*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1996.
- Slavić* — Maro Pitarević: *Harlekin*, Ceres, Zagreb 1996.

1998.

- Judita* — Branimir Glavičić: *Marulićev latinski rječnik*, Književni krug Split 1997.
- Davidias* — Ján Jankovič: *Chorvátska literatúra v slovenskej kultúre I*, Ústv svetovej literatúry SAV, Bratislava 1997
- Slavić* — Romeo Mihaljević: *Anđeoska konverzacija*, Mozaik knjiga, Zagreb 1997.

1999.

- Judita* — Radoslav Katičić: *Litterarum studia*, Matica hrvatska, Zagreb 1998.
- Davidias* — Joanna Rapacka: *Zaljubljeni u vilu*, Književni krug Split 1998.
- Slavić* — Ana Brnardić: *Pisaljka nekog mudraca*, SKUD »Ivan Goran Kovačić«, Zagreb 1998.

2000.

- Judita* — Mirko Tomasović: *Marko Marulić Marul*, Erasmus Naklada, Zagreb / Književni krug Split – *Marulianum*, Split / Zavod za znanost o književnosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu 1999.
- Davidias* — Fedora Ferluga Petronio: *Grčko-latinski izvori u Junija Palmotića*, Hrvatsko filološko društvo, Rijeka 1999.
- Slavić* — Dražen Stojčić: *Zabranjeno područje*, Svjetla grada, Osijek 1999.

2001.

- Judita* — Šime Jurić: *Iz muzeja hrvatske knjige*, Matica hrvatska, Zagreb 2000.
- Davidias* — Krystyna Pieniażek: *Pjesničko stvaralaštvo Antuna Branka Šimića* (prevela Jadranka Nemeth Jajić), Matica hrvatska, Zagreb 2000.
- Slavić* — Igor Štikš: *Dvorac u Romagni*, Durieux, Zagreb 2000.

2002.

- Judita* — Milan Moguš: *Rječnik Marulićeve Judite*, Institut za jezik i jezikoslovlje, Zagreb 2001.
- Davidias* — Luciana Borsetto: *Marko Marulić: Giuditta*, a cura di Luciana Borsetto. Testo croato a fronte, Hefti, Milano 2001.
- Slavić* — Gordan Nuhanović: *Liga za opstanak*, Pop & Pop, Zagreb 2001.

- 2003.**
- Judita* – Nikola Batušić: *Starija kajkavska drama*, Disput, Zagreb 2002.
- Davidias* – Francisco Javier Juez y Gálvez: za monografsko izdanje časopisa *Studia Croatica*, Buenos Aires 145/2002.
- Slavić* – Franc Rotter: *Croatia liberata*, Hrvatsko štamparsko društvo, Gradišće 2002.
- 2004.**
- Judita* – Dunja Fališevac: *Kaliopin vrt II; studije o poetičkim i ideološkim aspektima hrvatske epike*, Književni krug, Split 2003.
- Davidias* – Vanda Mikšić: *Points d'exclamation*, Caractères, Pariz 2003.
- Slavić* – Slađana Bukovac: *Putnici* (roman), Meandar, Zagreb 2003.
- 2005.**
- Judita* – Mirko Tomasović: *Vila Lovorka*, Književni krug Split 2004.
- Davidias* – Silvio Ferrari: *L'«elegia veneziana» di Kranjčević, Il crollo del Campanile, 1902*, Edizioni San Marco dei Giustiniani, Genova 2004.
- Slavić* – Suzana Abspoel Đodo: *Snajperist*, Meandar, Zagreb 2004.
- 2006.**
- Judita* – Nikica Kolumbić: *Poticaji i nadahnuća*, Dom i svijet, Zagreb 2005.
- Davidias* – Ruggero Cattaneo, za talijanski prijevod i izdanje djela Dubravko Jelčić: *Storia della letteratura croata*, Guépard Noir Edizioni, Milano 2005.
- Slavić* – Svjetlan Lacko Vidulić: *Muke Mikuline*, AGM, Zagreb 2005.
- 2007.**
- Judita* – Ivan J. Bošković: *ORJUNA – ideologija i književnost*, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb 2006.
- Davidias* – Ljiljana Avirović: *La traduzione della Divina Commedia in croato (La divina traduzione; tradurre in croato dall'italiano)*, Hefti, Milano 2006)
- Slavić* – Yves-Alexandre Tripković: *Hermesov poučak*, Zigo, Rijeka 2006.

2008.

- Judita* – Milovan Tatarin: *Ljubavi nebeske, ljubavi zemaljske; prilozi hrvatskoj nabožnoj književnosti 18. stoljeća*, Disput, Zagreb 2007.
- Davidias* – István Lőkös: *Marko Marulić: Zsuzsánna; Jeruzsálem városának panasza; Imádság a török ellen*, fordította Lőkös István. – Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 2007 (M. Marulić, *Suzana, Tužen'je grada Hjerzolima, Molitva suprotiva Turkom*. Na mađarski preveo István Lőkös)
- Slavić* – Nada Gašić: *Mirna ulica, drvored*, Algoritam, Zagreb 2007.

U povodu Dana hrvatske knjige, a u sklopu *Marulićevih dana*, Društvo hrvatskih književnika dodijelilo je i tri Zahvalnice:

Bratislavu Lučinu: za izniman prinos u proučavanju hrvatske književne baštine; Zagreb – Split, 22. travnja 1998.

Mirku Tomasoviću: za izniman prinos u proučavanju hrvatske književne baštine; Zagreb – Split, 22. travnja 1999.

Ivi Frangešu: za izniman prinos u proučavanju hrvatske književne baštine; Zagreb – Split, 22. travnja 2000.

TROGIR

Trogir (grč: *Tragurion*) osnovali su još grčki kolonisti s otoka Visa u III. stoljeću prije Krista. Stara gradska jezgra smještena je na otočiću između Čiova i kopna; sa susjednim kopnom spojena je kamenim mostom, a sa Čiovom pokretnim mostom. Ta povijesna jezgra Trogira, plan čijih ulica potječe još iz helenističkog doba, rezultat je višestoljetnog razvoja i utjecaja mnogih vladara nad tim prostorom koji su jezgru ovog grada ukrašavali raznim izuzetnim javnim i stambenim zgradama i utverdama.

Trogir je u pravom smislu grad-muzej, od romaničkoga dvorišta do suvremeno opremljenih interijera. To je ujedno i najbolje sačuvan romaničko-gotički grad ne samo na Jadranu, već i u srednjoj Europi. Trogirska srednjovjekovna jezgra, okružena zidinama, objedinjuje dobro sačuvan dvorac i kulu te brojne građevine i palače iz romaničkog, gotičkog, renesansnog i baroknog razdoblja.

Bogatstvom kulturno-povijesnih spomenika, svojim uličicama, umjetničkim zbirkama ... Trogir oduševljava svakog posjetitelja. Najznačajnija građevina je katedrala Sv. Lovre s portalom zapadnih vratiju, remek-djelom majstora Radovana. Pažnje vrijedne su i ostale znamenitosti Trogira: crkva Sv. Barbare (11. st.), crkva Sv. Petra (12. st.), Gradska loža, Gradska vrata i zidine (iz 13. st.), Kneževa palača, Kula Kamerlengo, Kula Sv. Marka, Muzej grada Trogira, Palača Čipiko, Toranj gradskog sata, Zbirka Kairos ...

**MARULIĆEVSKA MREŽNA SJEDIŠTA
(MARULIĆ NA WWW)**

Književni krug Split

MARVLIANVM

Centar za proučavanje Marka Marulića i njegova humanističkoga kruga

<http://www.knjizevni-krug.hr/marulianum/>

Projekt *Marulianuma* i Sveučilišta u Padovi »Valorizzazione e recupero degli scritti e dei luoghi dell'umanista spalatino Marko Marulić / Marcus Marulus« (VALMAR), u sklopu međunarodnog projekta »Eredità culturale dell'Adriatico: conoscenza, tutela e valorizzazione« (INTERADRIA – INTERREG III A).

<http://marulianum.storia.unipd.it/>

Blog Marvlvs et al.

De rebvs Marvlianis et nonnvlis aliis

<http://www.ffzg.hr/klafil/marulus/>

Colloquia Maruliana na Portalu znanstvenih časopisa
Republike Hrvatske »Hrčak»

http://hrcak.srce.hr/index.php?show=casopis&id_casopis=43

Časopisi s ovog portala uvršteni su u Scientific Commons
<http://en.scientificcommons.org/>, veliki pretraživač slobodno dostupnih
repositorija znanstvenih radova, kao i sličan, ali manji

<http://www.oaister.org/>

Intute: Arts and Humanities

<http://www.intute.ac.uk/artsandhumanities/>

Svaki rad s HRČKA indeksiraju i Google i Google Scholar

<http://scholar.google.com/> .

SADRŽAJ

Kalendar zbivanja	3
<i>Colloquium Marulianum</i> XIX: Hrvatske i latinske pjesmarice 15. i 16. stoljeća	6
Sažetci	8
Podatci o sudionicima znanstvenoga skupa	24
Bratislav Lučin: <i>Iter Marulianum</i> . Od Splita do Venecije tragovima Marka Marulića / Da Spalato a Venezia sulle tracce di Marko Marulić	32
<i>Leksikon Marina Držića s Bibliografijom</i> (ur. S. P. Novak, M Tatarin, M. Mataija i L. Rafolt)	33
Anica Nazor: »Ja slovo znajući govorim...« (knjiga o hrvatskoj glagoljici)	34
Dokumentarni film <i>Stella maris Dalmacije (Duhovna marijanska baština splitskoga književnog kruga)</i>	35
Ivo Malec: <i>Epistola</i>	36
Inkunabula: Između kodeksa i knjige 16. stoljeća Treća latinistička radionica	39
Varijantnost pjesničkoga teksta u 15. i 16. stoljeću Druga kroatistička tekstološka radionica	41
<i>Colloquia Maruliana</i> XVIII – sadržaj	43
Nagrada Dana hrvatske knjige	45
Pravilnik	45
Do sada nagrađeni	46
Trogir	51
Marulićevska mrežna sjedišta (Marulić na WWW)	52

*Znanstveni, književni i izdavački program Marulićevih dana
novčano su pomogli:*

Ministarstvo kulture Republike Hrvatske
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske
Županija splitsko-dalmatinska
Poglavarstvo grada Splita

Izdavač:

Književni krug Split – *Marulianum*
Ispod ure 3, Split

Za izdavača:

Nenad Cambi

Ovu knjižicu uredili:

Branko Jozić i Bratislav Lučin

Tisak:

Dalmacija papir – Split

Naklada:

300 primjeraka

